

عنوان مقاله:

شناسایی والدین مناسب برای تولید ارقام هیبرید برنج از طریق ارزیابی قابلیت ترکیب پذیری و هتروزیس

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های کاربردی زراعی (زراعت سابق)، دوره 28، شماره 4 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

امیربخش بلوچزی - دانش آموخته کارشناسی ارشد اصلاح نباتات، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

غفار یکانی - استادیار گروه بیوتکنولوژی و اصلاح نباتات، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

نادعلی باقری - استادیار گروه بیوتکنولوژی و اصلاح نباتات، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

خلاصه مقاله:

برنج غذای اصلی مردم ایران است. با توجه به افزایش جمعیت لازم است که تولید برنج افزایش یابد. بهره برداری از هتروزیس به عنوان راهکاری برای افزایش بیشتر عملکرد برنج می باشد. انتخاب والدین مناسب، مهم ترین گام در هر برنامه اصلاحی به خصوص تولید برنج هیبرید می باشد. این مطالعه با هدف شناسایی والدین مناسب برای تولید ارقام برنج هیبرید در مزرعه آموزشی-پژوهشی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری انجام شد. بدین منظور در سال ۱۳۹۰، پنج لاین تجدید کننده باروری و پنج تستر نرعیق سیتوپلاسمی جهت تولید ۲۵ هیبرید F₁ به روش لاین × تستر با یکدیگر تلاقی داده شدند. در سال بعد بذور هیبرید های حاصل به همراه والدین در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی کشت شدند. هفت صفت کمی پس از اندازه گیری در طول فصل رشد مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که بین ژنوتیپها برای کلیه صفات مورد بررسی تفاوت های معنی داری (در سطح ۱٪) وجود دارد. مجموع مربعات ژنوتیپ ها به مجموع مربعات والدین، والدین، والدین در مقابل تلاقی ها و تلاقی ها تجزیه شد. نتایج نشان داد که تستر T₁ و لاین های L₁، L₂ و L₃ با توجه به متوسط وضعیت صفات زراعی و اثرات GCA خوب به عنوان بهترین والدین برای بهبود عملکرد شناخته شدند. از بین F₁ ها نیز هیبریدهای L₁ × T₂، L₁ × T₅، L₃ × T₁ × T₅، L₃ × T₂ و L₅ × T₅ با توجه به متوسط وضعیت، اثرات SCA و مقادیر هتروزیس هیبریدهای امیدبخش برای عملکرد بودند.

کلمات کلیدی:

برنج هیبرید، لاین × تستر، قابلیت ترکیب پذیری خصوصی، هتروزیس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1403421>

